Наше Слово

РІК LXVII № 17 (3376) ВАРШАВА, 24 КВІТНЯ 2022 РОКУ
ЦІНА – зл. 5 zł (VAT = 8%) – CENA
NUMER INDEKSU 366609
УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК TYGODNIK UKRAINSKI UKRAINIAN WEEKLY
Інтернет-версія газети www.nasze-slowo.pl
ISSN 0027-8254

ВЕЛИКДЕНЬ 2022

eprasa.pl 606fd25d9d

ВЕЛИКОДНІ ВІТАННЯ

Гурток сільських господинь у Яніні отримав відзнаку на конкурсі писанок

На наших Голгофах сьогодні розп'яті тисячі українських Ісусів! У Бучі, Маріуполі, Харкові, Чернігові, Сумах... По всій Україні! Пробиті списами російських ракет, снарядів та куль. В декого руки зв'язані мотузками, а череп прострілений. Сотні тисяч Марій з малими Ісусами залишили свої домівки та стали біженцями. Давно ми не були свідками такого зла, яке відбувається тепер на наших очах. Наші Марії стоять під хрестами своїх Ісусів і запитують – За що? Навіщо? Що далі?

Воскресіння! Нове життя! Перемога над смертю та поранок, який змінить світ. Має змінити світ! Має нас народити для нового життя! Також тут, у Польщі. Як ніколи дотепер слова «Він Воскрес», «могила не втримала Дателя життя» стають для нас надією та запорукою. Стають нашою впевненістю! Якщо Христос переміг диявола, переміг зло та смерть – так само і для тих, хто з Ним, засяє Великодній поранок нового життя.

Христос, який помер ради нашого спасіння, зійшов аж до дна і розсвітив темряву своїм Світлом! І відкриває двері життя для тих, у кого смерть влучила, але не вбила. Життя не закінчується тут і зараз, в нього нові та неочікувані виміри. Смерть наших героїв змінить нас самих. Як ніколи, ми повторюємо слова: Герої не вмирають! Вони живуть, а ми маємо обов'язок бути гідними їх пожертви.

І воскресає наш народ! І воскресає Україна! І ворога-ката ми виженемо силою Воскреслого!

Потужної надії, незламної віри та гарячої любові до воскреслого Ісуса та воскресаючої України бажаємо! І відваги, яка здивувала увесь світ і дає нам силу побороти сатану-москаля!

Від імені Об'єднання українців у Польщі всім Героям – тим, хто захищає Україну, незламним Збройним силам України, Президентові, Урядові, добровольцям, волонтерам, нашим Владикам, священникам та лідерам, Проводові Світового та Європейського конгресу українців, всім українським організаціям в Україні та у діаспорі, всім нашим приятелям-полякам, яких так багато ми побачили побіч нас та які простягають до нас руку допомоги і відкривають свої доми, тим хто ділиться добром, допомагає словом та пожертвою, – бажаємо чудової радості Христового Воскресіння, його сили та наснаги. Сил, здоров'я, здійснення мрій та успіхів! Прекрасних писанок, дзвінких гаївок і багато добра!

І впевненості, що переможемо, тому що Христос Воскрес! І Воскресає Україна!

Мирослав Скірка,
голова Об'єднання українців у Польщі

Вітання Посла України в Республіці Польща Андрія Дещиці з нагоди Воскресіння Христового

Шановна громадо! Дорогі українці!

Від колективу Посольства України в Республіці Польща і від мене особисто щиро вітаю з Воскресінням Христовим!

Воскресіння Христа – це торжество справедливості і перемоги добра над злом. Нехай це свято Великодня утверджує наші переконання про те, що мужність, хоробрість, любов до України та готовність боротися за її свободу будуть нагороджені перемогою. У часи надлюдських випробувань неспровокованої війни ми непохитно віримо – Господь не залишить нас.

Сьогодні ми просимо Всевишнього захистити Україну, дарувати справедливий мир та впевненість у майбутньому. Бажаємо воїнам, які самовіддано захищають наш народ від російської агресії та обороняють державну незалежність України, Божого захисту і перемоги!

Дякую усім і кожному за щиросердну допомогу та піклування, а також щоденну невтомну працю для України та її народу.

Нехай любов Господня наповнить серця, допоможе плекати й примножувати любов до ближніх, виявляти її словом і ділом, дарує щастя і злагоду.

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

Воскресне і Україна та мужній український народ!

У цей величний час, коли природа пробуджується, ми радіємо і віримо, що наближаємося до Бога, а Бог наближається до нас.
Цього року весна в Україні не звеселяє покривджених людей.
Стогне від болю земля, застелена могилами...
Може, дехто пасочку посвятить і коротку радість сльоза обмиє...
Та все-таки ті, хто уцілів, шептатимуть: «Христос воскрес в краю моєму розп'ятому».
Народе, світ вірить, що побореш зло та побачиш нове життя.
Нехай Христове воскресіння дасть нам надію, любов і віру у воскресіння України.
Нашим воїнам, тим націям світу, що допомагають українському народові подолати російського агресора, українській громаді у Польщі й діаспорі, вигнанцям з рідної землі, охопленої війною, а також полякам, у домах яких знедолені знайшли перший порятунок і тепло, бажаємо Божої сили і ласки.

З Христовим благословенням для усіх добрих людей –
редакційний колектив «Нашого слова»

Великоднє вітання Світового Конґресу Українців

У цей Великодній час наші думки та молитви є з українським народом, який переживає неймовірний жах через звірства російських загарбників.

Ми шоковані катуваннями і вбивствами невинних людей. Світ спостерігає, як відбувається черговий геноцид українського народу. Ми не можемо стримати наше обурення і огиду.

Але ми знаємо, що Христос Воскрес – Воскресне й Україна!

У цей важкий для всіх українців час молімося, щоб Бог захистив Україну та її народ, Президента Зеленського і керівництво країни, духовенство, лідерів громад, волонтерів, а особливо хоробрих захисників, які протистоять жорстокому наступу росіян.

У ці складні часи Світовий Конґрес Українців продовжує єднати українців усього світу та підтримувати найвразливішу частину населення. Наші громади невтомно і самовіддано спрямовують свої зусилля у наданні гуманітарної підтримки для оборони України та мільйонів біженців – щиро дякую за це всім щедрим жертводавцям та волонтерам.

Світовий Конґрес Українців заснував кампанію «Єднаємось з Україною»#UniteWithUkraine, щоб допомогти захистити оборонців України, і ми просимо вас підтримати їх своїми пожертвами hawww.unitewithukraine.com

Дай Боже Україні та її народу перемоги, бо без неї злі сили й далі будуть вчиняти геноцид проти українців та тероризувати мирне населення всього світу. Просимо Вас – щоденно допомагайте народу України, поки він не переможе в цій запеклій війні та не відбудує своє життя та свою чудову європейську державу.

Від імені моєї родини та Світового Конґресу Українців бажаю Вам та Вашим близьким щасливих Великодніх свят.

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

Павло Ґрод, Президент Світового Конґресу Українців

Прийміть найсердечніші вітання з великим Днем світлого Христового Воскресіння!

Нехай передзвін великодніх дзвонів принесе Вам лише благі вісті.

Хай кожна домівка буде наповнена здоров'ям, теплотою та сімейним затишком.

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

Мирон Сич,
віцемаршалок
Вармінсько-Мазурського воєводства

Ядвіга Настала, Лодзь (батиково-шпилькова техніка, III місце)

Ядвіга Хромік, Ключборг (мішана техніка, вирізнення)

eprasa.pl 606fd25d9d

ГРОМАДСЬКІ ВІСТІ

Благодійний концерт у Битові

Гурток Об'єднання українців у Польщі у Битові (Поморське воєводство) запрошує на благодійний концерт «Допомога Україні». Його головним учасником буде ансамбль «Сонечко», який діє при Житомирській міській школі хореографічного мистецтва.

Концерт відбудеться 29 квітня о 16:00 в Битівському центрі культури (вул. Війська Польського 12).

Сквер Шевченка чи Польсько-української єдності?

У Банях-Мазурських (Вармінсько-Мазурське воєводство) до 29 квітня триватиме громадське опитування щодо назви скверу у селі. Запит оголосив війт ґміни Бані-Мазурські. Йдеться про можливу назву скверу, що знаходиться на перехресті вулиць Конопницької та Костюшка. Міський голова пропонує дві назви скверу: «Тараса Шевченка» або «Польсько-української єдності».

«Метою присвоєння назви цій території є вираження солідарності жителів ґміни з українським народом», – читаємо на сайті ґміни Бані-Мазурські, де знаходиться анкета для заповнення. В опитуванні можуть взяти лише жителі ґміни.

У Банях-Мазурських проживає близько 1400 осіб. У 1947 році це та інші довколишні села були заселені українцями, які опинилися тут у результаті акції «Вісла». Сьогодні в Банях-Мазурських знаходиться греко-католицька та православна парафії, діє гурток Об'єднання українців у Польщі, який, зокрема, регулярно організовує захід «Барви української культури». У селі існує теж пункт навчання української мови, де вчиться кільканадцять дітей. Також працюють молодіжний колектив «Надія» та самодіяльний хор «Крилос».

Що нового у пластунів?

Фото з фейсбук-сторінки Пласту Польщі

12 квітня понад 40 пластунів Варшави зібралося на Площі маршала Юзефа Пілсудського біля пам'ятника Невідомому солдату, щоб відзначити 110-ту річницю Першої пластової присяги, яка відбулася 12 квітня 1912 року. Двома днями раніше, 10 квітня, у світлиці храму Успіння Пресвятої Богородиці пластуни Варшави взяли участь у заняттях з писанкарства.

Також у Любліні вперше після зими відновили свої зустрічі наймолодші пластуни (пташата). Зустрічі, що проходили 10 та 17 квітня, відбулися у новій домівці.

«У рідному товаристві співали пісень, знайомилися, їли смаколики. І знову розквітло наше дерево», – пишуть пластуни з Любліна (*фото*).

У Вроцлаві до пластової зустрічі зголосилося понад 60 дітей та підлітків. В програмі заходу були, зокрема, ігри та вивчання гаївок.

Вже 30 квітня пластуни запрошують новаків, юнаків і старших пластунів на «Свято весни 2022». Організатори заохочують взяти участь у події також і тих, хто не є членами товариства «Пласт – Українська скаутська організація в Польщі». Анкети для заповнення знаходяться на фейсбук-сторінці Пласту Польщі. Свято весни триватиме з 30 квітня по 3 травня у Гарцерському навчально-оздоровчому центрі в Сямошицях (Сілезьке воєводство).

Благодійний товариський «Матч в ім'я миру» у Варшаві

Фото з фейсбук-сторінки ФК «Динамо» (FC Dynamo Kyiv)

У Варшаві 12 квітня відбувся благодійний футбольний матч «Матч в ім'я миру». Зіграли київське «Динамо» та польська «Легія». На гостей стадіону і телеглядачів також чекав перформанс за участі українських співачок Тіни Кароль, Юлії Саніної (гурт «The Hardkiss»), Катерини Павленко (гурт «Go_A») та українських жінок і дітей, які через воєнні дії в Україні перебувають сьогодні у Варшаві.

Гравці вийшли на поле із синьо-золотими прапорами, а матч розпочався гімном України у виконанні Національного заслуженого академічного українського народного хору України імені Григорія Верьовки. Під час матчу глядачі з трибун скандували «Україна, Україна!», а сам поєдинок завершився перемогою українців із рахунком 3:1.

За оцінкою організаторів, матч відвідало 18 тисяч глядачів. Більшість із них – вимушені українські переселенці, які опинилися у Варшаві. Серед глядачів також були прем'єр-міністр Польщі Матеуш Моравецький та посол України у Польщі Андрій Дещиця.

Попри те, що матч мав благородну ціль, він викликав чимало суперечок з огляду на власників «Динамо». За кілька днів до гри вболівальники «Легії» вирішили бойкотувати подію. «За достовірними доказами та інформацією, наданою вболівальниками „Динамо", власники цього футбольного клубу, брати Суркіси, завжди були проросійськими, співпрацювали з російськими політиками та лобістами», – йдеться в заяві групи вболівальників «Легії». Вболівальники цього клубу дотримали свого слова і на головній трибуні у день матчу були відсутні. Натомість замість них з'явився великий банер із гаслом «Зупинити війну».

Матч із «Легією» став першим для «Динамо» у межах масштабного європейського благодійного турне. А всі виручені кошти будуть спрямовані на вирішення найгостріших гуманітарних проблем, пов'язаних з повномасштабною війною росії проти України.

Вечір України у Ґданську

Фото Дмитра Забіяки

9 квітня у Ґданську в домі культури «Стація Орунія» відбувся благодійний концерт під назвою «Вечір України». Метою заходу став збір коштів для громадян України, які були змушені втікати від війни до Польщі. Відкрила концерт Ксенія Кисилішин, яка разом з Марціном Туром заспівала авторські пісні, присвячені сьогоднішнім реаліям в Україні.

Під час концерту відбувся аукціон, де гості мали змогу придбати картини українських художників, серед яких були роботи Марти Зварич, Вероніки Сташевської, Зоряни Винник і Сергія Савченка. Важливою частиною заходу став концерт хору «Вирій», який заспівав відомі українські пісні.

Юрій ЗАБІЯКА

«Кичера» та її гості для України

9 квітня у Лігниці відбувся концерт під назвою «„Кичера" та її гості для України». Організаторами заходу стали Лемківський ансамбль пісні і танцю «Кичера» і Лігницький культурний центр. Окрім господаря, ансамблю «Кичера», виступили гурти «Кичерка», «Н'лем Folk» і бандуристка Наталія Бернацька. Про подію повідомляє ансамбль «Кичера» на своїй фейсбук-сторінці.

Фото з фейсбук-сторінки ансамблю «Кичери»
Автор – Рафал Вицішкевич

Концерт відвідало близько 300 осіб. Це були переважно біженці з України, які знайшли притулок у лігницьких сім'ях та осередках. Серед глядачів також були і жителі міста. Для найменших гостей організатори підготували солодке частування і сюрприз у вигляді україномовних розмальовок. Ансамбль «Кичера» також профінансував добродійні квитки (cegiełki) у вигляді альбомів учасників концерту. Вони дозволили зібрати понад дві тисячі злотих, які повністю підуть на закупівлю продуктів харчування та підготовку святкових пакетів для потребуючих сімей в Україні.

Відомий результат 49-го Всепольського конкурсу писанок ім. Михайла Ковальського

Фото з архіву організаторів конкурсу

Писанки Анни Кунцік

Всепольський конкурс писанок ім. Михайла Ковальського в Ґожові-Великопольському – це найдавніший конкурс писанкарства у Польщі, і, можливо, в Європі. Журі конкурсу після того, як подивилося 37 комплектів (251 писанку) і відібрало на конкурс 36 з них, вирішило нагородити призами:

– у техніці батиково-писаковій: I місце – Барбара Павліцька (Ґвєздзін), II місце – Анна Місило-Боднар (Ольштин), III місце – Олександра Харко (Новотки біля Ельблонґа);

– у техніці батиково-шпильковій: I місце – Анна Кунцік (Пшемків), II місце – Ядвіга Гжибовська (Ополе), III місце – Ядвіга Настала (Лодзь);

– у техніці дряпання: I місце – Адам Ласота (Ґлівиці), II місце – Ельжбета Камінська (Забже), III місце – Ельжбета Крупа (Ґожів-Великопольський);

– у змішаних техніках: I місце – Йоанна Міхалик (Битом), II місце – Ришард Ґлегола (Вроцлав), III місце – Люцина Яцек (Ґлівиці).

Відзнаки отримали: Тереза Драпала (Тихи), Малґожата Болка (Шубін), Анна Фаранчук (Ольштин), Ядвіга Хромик (Ключборк), Роман Прушинський (Терпентина), Ірина Будзинська (Ґданськ), Артур Пендзівятр (Варшава), Юстина Козяр (Хойнів), Пауліна Пєлущак (Тшебіч), Наталія Кшемковскан (Шубін), Ольга Палечна (Ґлівиці), Гурток сільських господинь у Яніні.

Усі роботи, надіслані на конкурс, представлені на післяконкурсній виставці, яка відкрилася 10 квітня у Любуському музеї імені Яна Декерта «Спіхлеж» за адресою: вул. Фабрична 1/3, Ґожів-Великопольський.

Опрацював на основі повідомлень **Павло ЛОЗА**

Більше новин шукайте на сайті: nasze-slowo.pl

eprasa.pl 606fd25d9d

ГРОМАДА

Тішить посмішка кожного з цих людей

Як ольштинські волонтери допомагають українцям, які втікають від війни

При греко-католицькій парафії в Ольштині від початку війни працює центр допомоги біженцям та Україні. Нині це потужна волонтерська установа, в якій нікого не залишають без допомоги.

«Коли виникла така потреба, то люди просто почали приносити речі. Потім все це розбудувалося», – згадує координаторка центру Анна Фаранчук. Нині харчі, одяг та інші речі отримують тут щодня більше трьохсот громадян України. Є постійна команда волонтерів, відправляється транспорт до України. Першими активістами були представники парафіяльної спільноти. Згодом українки, які втекли від війни, почали готувати вареники. Їх дарували в подяку тим, хто приносив якісь речі. Зараз центр співпрацює з благодійною організацією «Карітас» та багатьма іншими фондами. «Стараємося допомогти кожній особі, яка до нас приходить. Це не лише речі, але також пошук помешкання, роботи або візит до лікаря», – говорить Анна Фаранчук. Її волонтерство і координування почалися з надання особистого номеру телефону для контактів. До того ж, як підприємниця, вона могла вільніше володіти своїм часом. «Одній жінці я колись сказала, що хотіла би спокійно поїхати на екскурсію до України, тому займаюся допомогою. Кожен з нас для цього повинен присвятити хоч трохи свого вільного часу», – розповідає Анна. Вона відзначає, що для прибулих особливо зараз потрібна й психологічна допомога. В центрі є жінка з Києва, яка надає такі послуги. Взагалі багато волонтерів – це самі біженці, які не хочуть сидіти, склавши руки. Це велика команда: від польських пенсіонерок до дівчат з України, які мусять вивчити основи польської мови перед влаштуванням на роботу. Є один чоловік, який безкоштовно розвозить жінок з пакунками до місць, де вони проживають. Є й фотограф, який робить знімки для документів. «Спочатку це було 200-250 осіб, а зараз їх вже 300 щодня», – називає Анна кількість тих, кому допомагають. Але кількість тих, хто потребує допомоги, зростає. Так само, як і кількість завдань. Повсякчас комусь треба допомогти заповнити документи або, як у випадку однієї з волонтерок, бути перекладачем по телефону і уможливити контакт між лікарем і жінкою, яка народжує дитину. Координаторка центру також зазначає, що в перспективі, ймовірно, знадобиться більша зала, оскільки теперішня вже не може всіх вмістити. Крім складу речей, які тут отримують «в крамниці за посмішку», є й куточок для дітей. Для них постійно потрібні іграшки, велосипеди чи самокати. «Йдеться про те, щоб діти свою енергію розряджали в забаві, а не агресії», – пояснює Анна Фаранчук. Чергові і постійно необхідні речі – це харчі та миючі засоби. Хліба якраз не бракує, про це дбають ольштинські пекарні. «До нашої зали щодня приїжджає і заповнюється 100 крамничних кошиків. А це означає, що кожного дня потрібно 100 штук певних конкретних товарів», – говорить Анна. При цьому в нагоді стає не лише матеріальна підтримка – люди потребують просто спокою, аби сісти за кавою і нормально поговорити.

В лавах волонтерів центру є, зокрема, Павло Герчак – лідер колись активного і популярного в громаді гурту «Карпатіан». Про війну Павло взнав зразу, бо цього дня прокинувся дуже рано. Потім був страх, змішаний із панікою: «Все це я відчував так, якби воно стосувалося мене безпосередньо, якби я сам жив в

Анна Фаранчук

Україні», – говорить Павло. Коли вдалося опанувати емоції, то прийшла потреба діяти. Саме тоді потрапив до прицерковного центру, де робота вже тривала. Приєднався. Почав налагоджувати контакти між власниками житла і тими, хто його потребує. Потім завдання з'являлися самі по собі. Фізично завантажував і знаходив речі, як, наприклад, потужний генератор струму. Допомагав заповнювати документи. Згодом зосередився на пошуку медичного обладнання, у тому числі для швидкої медичної допомоги. Павло згадує також, що товаришка Катерина Ґенатовська на 3D-принтері створила елементи турнікету. Потім відомий ольштинський виробник таких принтерів – компанія Zortrax – погодився їх масово друкувати. Ще довелося знайти швейні машини та спеціальний матеріал, аби в прицерковній залі могли з'являтися на світ комплекти турнікетів. Ринкова вартість їх більш сучасного аналога становить 160 злотих, а волонтерам на їх виготовлення вистачає 7-8 злотих. Це безцінний засіб, адже допомагає рятувати життя поранених. Від моменту його застосування до втручання лікаря не повинно пройти більше двох годин. Варто відзначити, що проєкт, яким скористалися ольштинські волонтери, створив українець з міста Дніпро і безкоштовно розповсюдив в інтернеті. Після майже півтора місяця активності Павло Герчак вже не відчуває ні паніки, ні страху. Він навчився володіти цими емоціями. Це прийшло зі свідомістю необхідності виконання доброї роботи задля допомоги по можливості найбільшій кількості людей. «Мене тішить посмішка кожного з них, яку нині не просто побачити», – підсумовує Павло Герчак.

Ольштинським волонтером є також Стефан Мельник. В його випадку все почалось з того, що він поїхав на кордон у Медиці за близькими своєї дружини і побачив, як все там виглядає. Зрозумів, що потрібна будь-яка форма допомоги. Почав телефонувати до знайомих і спільно з Андрієм Фаранчуком, чоловіком Анни Фаранчук, назбирав речей для першого вантажного мікроавтобуса. Близькі дружини працювали волонтерами у Львові, тому їм було відомо про актуальні потреби.

Волонтерам почав допомагати владика Аркадій Трохановський. «Спочатку прицерковна зала мала бути лише складом для речей. Ніхто не думав про щоденне обслуговування біженців, яких тоді в регіоні практично ще не було», – згадує Стефан Мельник. Від початку його основним волонтерським завданням була доставка на кордон всього, що зібрали мешканці Ольштина та околиць. Потім, коли виникла потреба, був серед тих, хто організовував і транспортував в Україну автомобілі швидкої медичної допомоги. Наразі вдалося відправити сім таких машин та один позашляховик. Щоб поєднувати цю активність з роботою, Стефан намагається організувати виїзди у вихідні. Що цікаво, на підприємстві Мішлен (Michelin), де він працює, два дні у місяці можна використати на допомогу біженцям та Україні. Для цього працівника звільняють від службових обов'язків, але нараховують зарплату за ці дні. «Їздитиму так довго, доки буде потреба. Наша група постійно активна і ми вже маємо чітко розділені між собою завдання», – підсумовує Стефан Мельник. Він, як і кожен з команди ольштинських волонтерів, старається використати будь-яку нагоду для допомоги. Так, він зібрав серед товаришів-пожежників багато професійного спецодягу, який вже надійшов до рятувальників в Україні.

▲ Владика Аркадій Трохановський, Стефан Мельник, Павло Герчак

Ольштинським волонтерам можна допомогти, приносячи речі до центру – парафіяльної зали на вул. Любельській 12 в Ольштині.

Грошові пожертви можна переказати за координатами:

банківський рахунок:
94 1240 5615 1111 0011 0447 4054
власник – **Caritas Eparchii Olsztyńsko-Gdańskiej**,
зазначити – **Pomoc Ukrainie**.

Більше інформації, у тому числі про актуальні потреби, можна знайти на офіційному сайті cerkiew.olsztyn.pl та на фейсбук-сторінці «Zbiórka Sala Parafialna Olsztyn».

Григорій СПОДАРИК
Фото автора статті

eprasa.pl 606fd25d9d

УКРАЇНА

Генерал Валерій Залужний – легенда України

Про Збройні сили України та їхню героїчну боротьбу складаються пісні і розповіді, ними пишається кожен українець, а результати битв займають перші шпальти світових медіа. Очолює ЗСУ генерал Валерій Залужний, нагороджений мечем королеви Великобританії. Саме його 27 липня 2021 року призначив на цю посаду президент Володимир Зеленський. До повномасштабного вторгнення росії він був учасником бойових дій на Донбасі, а також обіймав керівні посади. Зараз очільника військ з таким досвідом немає в жодній країні Європи.

Валерій Залужний народився 8 липня 1973 року у місті Новоград-Волинський, що у Житомирській області. У 2005 році вступив до Національної академії оборони України, у 2007 році закінчив навчання із золотою медаллю, призначений на посаду начальника штабу-першого заступника командира 24-ї окремої механізованої бригади у місті Яворові Львівської області. На цій посаді успішно проходив службу впродовж двох із половиною років.

2014 року закінчив Національний університет оборони України імені Івана Черняховського. Як найкращий випускник оперативно-стратегічного рівня підготовки нагороджений перехідним мечем королеви Великої Британії. 4 березня 2020 року отримав військове звання генерал.

Був командувачем військ Оперативного командування «Північ» (2019-2021), начальником Об'єднаного оперативного штабу ЗСУ – першим заступником командувача Об'єднаних сил (2018), начальником штабу – першим заступником командувача військ Оперативного командування «Захід» (2017), командиром 51-ї окремої механізованої бригади (2009-2012).

Під час своїх виступів та звернень Залужний завжди наголошував, що позитивно ставиться до оновлення особового складу молодими людьми та відходу від радянських практик. Незадовго після призначення він заявляв про незмінний і незворотній курс реформування ЗСУ до стандартів НАТО: «Совок відпадає — хоче хтось цього чи ні. До нас приходять молоді люди, випускники військових академій. Дуже цікаво за ними спостерігати — як людина, яка сиділа нещодавно за партою, потрапляє одразу на фронт. За рік вони стають командирами рот. Кожен, окрім техніки і ста людей особового складу, отримує смугу, яку він з ними обороняє. Це зовсім інші люди. Не такі, як ми, коли були лейтенантами. Це нові паростки, які за п'ять років зовсім змінять армію. Майже всі добре знають іноземну мову, чудово працюють з гаджетами, начитані. Повернутися до армії 2013-го нам просто не дасть навіть суспільство».

Готуватися до повномасштабного вторгнення, за словами Залужного, Україна почала з 2014 року, а у вересні минулого року він попереджав про загрозу великої війни. «Постійно готуємося до відбиття різних загроз, у тому числі й загрози повномасштабного вторгнення. Високий рівень наших бойових спроможностей поряд із готовністю суспільства до спротиву є гарантією стримування агресора і безпеки країни», – писав він на своїй фейсбук-сторінці.

Після масштабного вторгнення росії Валерій Залужний рідко з'являється на брифінгах та дає коментарі, адже наголошує, що проведення оборонних операцій не є темою для публічних обговорень. Також головнокомандувач ЗСУ звертається до політиків з проханням не сіяти «зраду»: «Ми зупинили противника на всіх напрямках. Ми завдали їм таких втрат, яких вони ніколи не бачили і не могли уявити. Про це знають всі українці. Про це знає світ. Звертаюся до вас: не принижуйте наших захисників своїми «експертними оцінками». Це ж не ви зараз на першій лінії оборони. І не ваші діти. Кожен повинен займатися своєю справою. Ми захищаємо Україну. Ви дбаєте про її розвиток і не заважаєте нам».

Залужний під час спілкування з головою Об'єднаного комітету начальників штабів США генералом Марком Міллі наголосив, що українські військові будуть битися за свободу, демократію і право жити у цивілізованому світі, який сьогодні вони захищають: «Ми здатні за підтримки Заходу знищити зло, адже не хочемо повторення в Європі сценаріїв, які є в Україні: вбивства жінок і дітей, руйнування інфраструктури. У людства є шанс на мирне життя. Сподіваюся, що весь світ це розуміє. Ми готові довести справу знищення зла до кінця».

Про Валерія Залужного неодноразово писали світові медіа, зокрема нещодавно американське видання «Politico» випустило статтю, де назвало генерала історичною постаттю. «Хоча головнокомандувач намагався уникнути будь-якого статусу зірки, його успіхи у відсічі російських загарбників неминуче увійшли в українські військові літописи, і він сам як історична постать», – пише видання.

З початку повномасштабного вторгнення, яке розпочалося 24 лютого, Збройні сили України повністю вибили російських окупантів з Київської, Житомирської та Чернігівської областей. Кожного дня з'являються повідомлення про звільнення населених пунктів у інших областях: Херсонській, Запорізькій, Сумській, Харківській, Миколаївській. ■

Валерія ГУРЖИЙ

Фото з фейсбук-сторінки Валерія Залужного

Ядерна бомба, позиція НАТО та дата закінчення війни

Відставний майор польської армії Міхал Фішер про Україну

ЗСУ дають потужну відсіч російській армії, яка здивувала та захопила весь світ. Чи свідчить це про те, що Україна готувалася до війни?

Напад на Україну став несподіванкою для всього світу. Те, що зробив путін, шокувало. Польське телебачення ще до 24 лютого транслювало інформацію про нагромадження військ вздовж кордонів. Про це ж попереджала і розвідка США. В одному американському журналі в кінці грудня прочитав, що є загроза введення військ, але думав, що все завершиться наступом на Східну частину та Причорноморський регіон. Очевидно, що українська влада притримувалася таких самих сценаріїв. Навіть якби в Києві знали напевно, то все одно не могли б попередити про це населення. В такому разі іноземні інвестори виїхали б з країни разом з бізнесом, що стало б катастрофою для економіки. Хвиля паніки та дефетизму захопила б Україну і російська армія мала би кращі позиції для інвазії. Потужність ЗСУ стала несподіванкою і для росії. Якби вони мали більше інформації, то радше обмежилися кількома напрямками наступу та посилили їх чисельністю солдат і технікою.

Згідно оприлюднених планів росії, спецоперація повинна була тривати 3 дні разом із взяттям Києва і захопленням влади. На що опиралися такі амбіції? Які чисельні та кількісні переваги вони мали тоді та зараз?

Насправді російське військо не мало великих переваг. Чисельність їхньої армії – 900 тисяч солдатів. Але треба враховувати, що величезна територія росії потребує відповідно великої кількості солдат для її охорони. Хоча б таких важливих промислових районів, наприклад, як Урал, Далекий Схід чи приморські регіони. Поділивши цю кількість за призначенням, розуміємо, що не так багато солдатів лишиться для наступу на Україну. В космічно-повітряних силах служить 165 тисяч, флоті – 150 тисяч, сухопутному війську – 200 тисяч, повітряно-десантному війську – 60 тисяч, спецпризначенців – 40 тисяч. Якщо вирахуємо адміністрацію, військове керівництво, людей, зайнятих на матеріально-технічних базах, складах тощо, то виходить, що близько 200 тисяч солдатів можна задіяти у війні проти України, що вони вже і зробили. Іншого ресурсу в них немає. Навіть весь резерв з Далекого Сходу вже в Україні. Хвиля мобілізації, про яку вони заявили, не дасть належного результату, оскільки для інтеграції солдатів у військо потрібен час, а в них його немає. Якщо випихати новобранців в гарячі точки одразу, то це не матиме жодного результату. Та й на один напрямок їм не вдасться дати більше солдатів, ніж це дозволятиме кількість техніки.

Що стосується мілітарного оснащення, то і тут в них не все так добре. Відповідно до донесень, які поки ще неофіційні, цілі дивізії не можуть мобілізуватися через розкрадання майна армії в великих масштабах. Російська корупція дійшла до того, що знімають та крадуть навіть мотори з військової техніки. Велика частина технічного забезпечення існує тільки на папері. Росіяни використали значний запас ракет «Іскандер» і таких, що випущені з тих же пускових установок «Калібр». «Іскандери» до 2020 року замінили збережені системи «Toczka-U». Але тепер «Точки-У» знову вилучили зі складів і знову почали використовувати через відсутність ракет «Іскандер».

Зараз бачимо відносне затишшя, під час якого російські війська перегруповуються. Якими будуть їх наступні кроки?

Ймовірно, що, отримавши по зубах в Київській області, вони зосередять свої зусилля на Сході та Півдні. Можуть піти через Ізюм на Слов'янськ та Краматорськ, щоб підсилити армію за рахунок псевдо-міліції Донецької та Луганської областей. Там зараз активно набирають людей. Намагатимуться зробити це до 9 травня. Це стане найгарячішим напрямком. Інше можливе спрямування – це Харків, де вони мають менше шансів. Якщо їм вдасться взяти Маріуполь, то пробиватимуться до Дніпра через Запоріжжя. Ці плани найбільш ймовірні, але росії буде надзвичайно складно їх реалізувати. Особливо після того, як США повідомили про безперебійне постачання зброї.

Проти війни з Україною росія задіяла всі свої сили, які майже рік стягувала під кордон. Та все одно їй не вдається просунутися. Терміни захоплення України, про які говорять російські медіа, постійно переносяться, а цілі, оголошені на початку вторгнення, стають скромнішими. Чому так відбувається?

Все, що робила росія на початку війни, можна назвати одним словом – «показуха», нічим не аргументована. Не вистачає компетентного керівництва, яке б володіло актуальною інформацією та вміло мотивувати. Управління прогнило, опирається на страх перед генералами.

9. →

eprasa.pl 606fd25d9d

АКТУАЛЬНЕ

Українська варшавська мережа допомоги

У польській столиці є багато організацій, які допомагають Україні. Серед них і кілька українських, які не лише збирають кошти на підтримку захисників України, допомогу біженцям, але й організовують протести, блокади фур, які їдуть в росію через білорусь. Також відкрито інформаційну лінію і навіть українську школу у Варшаві. А головне – ці організації співпрацюють між собою.

Об'єднання українців у Польщі (Головна управа)

Від самого початку вторгнення росії в Україну Об'єднання українців у Польщі (ОУП) включилося в акцію допомоги. Оскільки в окремих матеріалах нашого видання ми розказуємо про активність окремих відділів чи гуртків, то зараз хочемо зосередитися на Варшаві. Головна управа (ГУ) ОУП у перші дні війни відкрила збір грошей «Допомога Україні». Станом на 10 квітня вдалося зібрати 740 000 злотих, 15 300 євро, 1 500 доларів США. За ці кошти ГУ ОУП систематично закуповує засоби медичної допомоги.

– В основному ми зосередилися на закупівлі медичного обладнання для потреб військових, – заявляє голова організації Мирослав Скірка.

Завдяки пожертвам, організації вдалося придбати, серед іншого, помпи для вакуумної терапії рваних ран з обладнанням та перев'язувальним матеріалом, портативний ультразвуковий апарат, ліки, хірургічне обладнання (*на фото*). В основному все це було доставлене до Національного військово-медичного клінічного центру «Го-ловний військовий клінічний госпіталь», що у Києві.

– Це дуже спеціалізоване і дороге медичне обладнання, яке скероване спеціально до військових лікарень. Все, що ми веземо в кількох коробках в одній машині, має більшу вартість, аніж три такі автівки, – пояснює голова ОУП. Організація перебуває у постійному зв'язку з хірургом військової лікарні у Києві.

– З останнього – ми придбали 10 вакуумних помп. Завдяки ним, глибокі рвані рани швидше загоюються, – додає Мирослав Скірка.

ГУ ОУП теж закупила тепловізори, сателітні телефони, турнікети та гемостатичні бинти Celox, які відправили у гарячі точки.

– Потреби є і будуть. Серед наших благодійників є приватні особи, а також кілька фірм. Відомо, що перша хвиля допомоги пройшла, однак зараз підтримка ще більше необхідна, – заохочує приєднуватися до збору допомоги голова ОУП.

Також ОУП виступило співорганізатором декількох протестів, які відбулися у столиці.

Лікарня швидкої допомоги в Києві

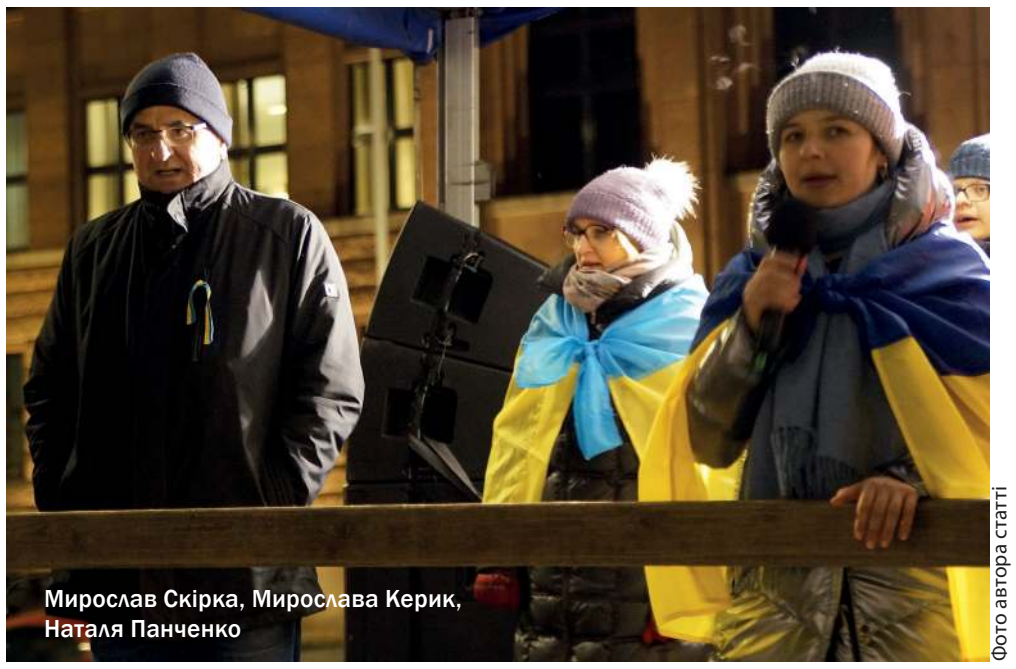
Мирослав Скірка, Мирослава Керик, Наталя Панченко

Фото автора статті

Фонд «Наш вибір»

Збір коштів постійно проводить також і фонд «Наш вибір». Від перших днів війни у приміщеннях фонду в Українському домі почала працювати інфолінія. Завдяки ній, волонтери створили базу осіб, які пропонують житло, а також тих, хто потребує помешкання. Вона постійно оновлюється. Крім цього, в Українському домі створено базу волонтерів.

– У нас є волонтерська команда, яка складається з чотирьох координаторів. До їхніх завдань входить збір інформації з місць, де є біженці, і де зараз існує потреба у волонтерах. Отримавши таку інформацію, координатори телефонують до волонтерів з нашої бази і відправляють їх на вказану дату та місце, де на них чекають, – говорить Діана Баранська з фонду «Наш вибір».

Відколи до «Нашого вибору» з пропозицією співпраці звернулась телекомпанія «Orange», інформаційна лінія перемістилася з Українського дому до «Orange», де консультантам забезпечили цілу інфраструктуру. Вона працює з 9:00 до 21:00. Телефонуючи на інфолінію, біженці можуть отримати інформацію та консультацію з питань житла, легалізації, транспорту, медичної, психологічної та інших видів допомоги.

– Спочатку був волонтаріат, але зараз ця інформаційна лінія професіоналізувалася і включає місця для операторів, працевлаштовано двадцять осіб, – говорить працівниця фонду «Наш вибір».

Зате до Українського дому повернувся консультаційний пункт, який діяв до вибуху пандемії. Організувало його кілька волонтерів, які допомагають біженцям заповнювати різноманітні заяви, документи тощо.

7.

eprasa.pl 606fd25d9d

Новою ініціативою фонду «Наш вибір» та Українського дому (у співпраці з Клубом католицької інтелігенції у Варшаві) є Варшавська українська школа, яка розпочала працювати 12 квітня. До одинадцяти класів прийнято 270 учнів (приблизно 25 осіб у класі). В ній українські діти навчаються відповідно до української системи освіти.

– В основному йдеться про те, щоб діти закінчили цей шкільний рік у стаціонарній школі та отримали свідоцтво, – говорить Діана Баранська.

Зараз фонд працює над проєктом «Клуб жінок» в Українському домі.

– У межах діяльності клубу, зокрема, мають відбуватися зустрічі з психологами задля надання жінкам професійної підтримки, – додає Діана Баранська. Фонд також організовуватиме курси польської мови, але поки що онлайн.

До сьогодні фонд «Наш вибір» на сайті pomagam.pl зібрав кілька мільйонів злотих. Два мільйони були витрачені на закупівлю аптечок. У співпраці з фондом родини Шептицьких вдалося закупити машини швидкої медичної допомоги, медичні рюкзаки для рятувальників, польові намети для лікарень, а також дефібрилятори.

Фонд «Uniters»

«Щодня ми отримуємо багато заявок з України і робимо все можливе, щоб допомогти. Разом можемо більше!», – звучить заклик фонду «Uniters». Хоча організація була зареєстрована лише рік назад, але всі знають її волонтерів. Засновниками є ініціаторки та волонтерки збору подарунків для дітей захисників України «Свята без тата».

Вже з 24 лютого фонд «Uniters» взявся за організацію гуманітарної допомоги. Фури з найнеобхіднішим волонтери організації доставляли до Києва, Чернігова, Харкова. Незабаром також почали отримувати запити від військових, з якими співпрацюють в рамках акції «Свята без тата». Це були списки конкретних речей, яких потребували бійці. Фонд швидко почав доставляти допомогу вже суто для окремих батальйонів.

– Використовуємо сітку, сплетену волонтерами з України, з якими через вісім років співпрацюємо у розповсюдженні подарунків. Частина цих наших волонтерів з України перебуває зараз на фронті або в лавах територіальної оборони. Завдяки їм, можемо забезпечити доставку допомоги в гарячі точки, – говорить заступниця голови організації Вікторія Батрин. Як зізнається українка, зараз возять допомогу військовим куди тільки можна доїхати. Допомога потрапляла навіть під Маріуполь.

Організація співпрацює з фондом «Наш вибір», який значною мірою фінансує із зібраних коштів закупівлю обладнання для військових. Зокрема, «Наш вибір» закупив 3 тис. аптечок, а логістикою та їхньою доставкою займалися волонтери фонду «Uniters».

– Зараз в основному зосереджуємося на допомозі лікарням і військовим. Для останніх купуємо бронежилети, аптечки, одяг, військові пайки та харчі. А для лікарень закуповуємо ліки, – перераховує членкиня організації.

Спершу фонд використовував приміщення Українського дому у Варшаві, а за кілька тижнів будуть мати свій офіс на вул. Дружиновій 8. Також фонд користується двома складами у Варшаві, до яких можна привозити допомогу.

– На початку війни ми відправляли принаймні одну фуру і три вантажні мікроавтобуси з допомогою, – заявляє членкиня фонду. До 10 квітня організація передала в Україну допомогу в розмірі 180 мікроавтобусів та 132 фур. Один автобус має середню вантажопідйомність приблизно 1,5 тонни, а вантажівка – 20 тонн. Загальна вага допомоги, яку вислав фонду «Uniters» в Україну, становить близько 3000 тонн. Цей результат пов'язаний переважно з ейфорією від допомоги на початку війни. Наразі ситуація виглядає все гірше і гірше.

– Тепер відправляємо не більше однієї фури на тиждень. На жаль, зараз наші склади пусті. Речова допомога вже майже повністю зникла. А вона й надалі потрібна, бо є кому допомогти і ким доставляти цю допомогу, – заохочує продовжувати збір речей Вікторія Батрин.

Фото автора статті

Євромайдан-Варшава

Згадаємо ще про одну українську варшавську ініціативу «Євромайдан-Варшава». З 2013 року «Євромайдан» як громадська ініціатива працює на підтримку України на її шляху до євроінтеграції і вже 8 років допомагає та підтримує українське суспільство.

«Ми знаходимося в прямому контакті з Посольством України в Польщі, з офіційними представниками українського і польського уряду та Збройними силами України. Завдяки цьому ми знаємо, яка допомога і де потрібна», – пишуть активісти «Євромайдану».

Хоча сам «Євромайдан» не займається збором фінансової допомоги, зате співпрацює з організаціями (у тому числі з фондом «Uniters»), які закуповують для військових бронежилети, дрони, тепловізори, рації, прилади нічного бачення, аптечки, ліки, засоби першої допомоги тощо.

Однак «Євромайдан-Варшава» більш відомий як організатор або співорганізатор протестів і маршів у столиці. Також від 12 березня його активісти почали їздити на польсько-білоруський кордон, вимагаючи від Євросоюзу зупинити російські та білоруські фури, що возять у росію товари. Блокаду ініціювала активістка «Євромайдану» Наталя Панченко. Одна із блокад відбулася теж на польсько-німецькому кордоні. Завдяки таким діям, вдалося не тільки привернути до цього питання увагу медіа, але й вчинити ефективний тиск на політиків Європейського Союзу. Варто додати, що активісти з Варшави навіть завезли листа до канцлера Німеччини Олафа Шольца у справі призупинення транзиту російських та білоруських фур через Німеччину. Після місяця різних блокад 9 квітня Європейський Союз офіційно опублікував п'ятий пакет санкцій проти росії. Він стосується, зокрема, і блокування російських та білоруських перевезень на всій території Євросоюзу.

Зараз активісти «Євромайдан-Варшава» беруть участь у протестах під супермаркетами торгівельних мереж «Ашан» та «Леруа Мерлен». ■

Павло ЛОЗА

Фото з архіву організацій

Фонд «Uniters»

Фонд «Uniters»

eprasa.pl 606fd25d9d

Єдність дає силу

Під таким гаслом 9 квітня у Горлицях відбувся XI з'їзд Об'єднання лемків

Учасники з'їзду відзвітували про діяльність Об'єднання за попередній трирічний період, обрали новий склад керівних органів, а також презентували освітній проєкт, присвячений популяризації культури лемків на території історичної Лемківщини. Григорія Трохановського знову обрали головою організації.

Учасники з'їзду анонсували новий проєкт «Лемки – то ми», скерований на популяризацію культури лемків, підтримку соціального і культурного різноманіття, запобігання вилученню лемківської меншини, яка проживає в Малопольському та Підкарпатському воєводствах. Мета проєкту – донесення до якнайбільшої аудиторії інформації про історію, культуру лемків задля побудови діалогу та порозуміння. В межах проєкту заплановані зустрічі між представниками різних поколінь і різних національностей, щоб підвищити обізнаність людей про лемківську культуру та проблеми самовизначення національної ідентичності серед дітей із польсько-лемківських родин. Автори проєкту роблять ставку на якість, професіоналізм і цікавий спосіб мультимедійних презентацій та навчальних матеріалів.

Серед гостей події були представники керівництва повіту та медіа.

Наталя Гладик, секретар президії Об'єднання лемків:

«Сьогоднішня зустріч – це поєднання двох заходів в одному. У першу чергу – це XI з'їзд Об'єднання лемків, на якому ми звітуємо про те, що відбувалося в організації за останні 3 роки. По-друге, в рамках з'їзду відбулася пресконференція, присвячена проєкту «Лемки – то ми», який ми почали реалізовувати від січня цього року. Це грант, фінансований Ісландією, Князівством Ліхтенштейн та Норвегією. Координатором проєкту є Григорій Трохановський. Цільова група – школярі 100 молодших і середніх шкіл на територіях Горлицького, Новосанчівського, Кросненського повітів. Інформаційний пакет буде містити елементи про мову, релігію, історію, культуру, направлені на те, щоб польські діти знали, хто такі лемки, і що ми є автохтонним населенням на цих теренах, однією з етнічних груп українського народу. Бо і донині часто трапляються неприємні ситуації, як-от нищення наших двомовних таблиць, негативні написи на стінах (наприклад, «Ukraińcy – do gazu»). Ми хочемо, щоб це сусідство було ближче, і аби польське суспільство нас розуміло і знало нашу історію. Також цей проєкт буде показувати різні особливості, які існують в середовищі лемків. Що, наприклад, є групи лемків, які ідентифікуються інакше – як окремий народ чи як етнічна група поляків».

Для проведення кількох сотень зустрічей організатори планують розробити сучасні високоякісні мультимедійні навчальні лекції, що міститимуть фільми, анімацію та графічні елементи. Планується, що їх побачать кілька тисяч школярів молодших класів, а опосередковано інформацію отримають вчителі, родини школярів та учнівське оточення. В рамках проєкту відбудеться Різдвяна зустріч поколінь, в якій безпосередню участь візьмуть поляки, лемки та партнери з України. До того ж будуть залучені інші місцеві культурні організації.

Надати допомогу в реалізації проєкту також обіцяє асоціація «Молода Лемківщина» зі Львова, яка має багатий досвід в подібній діяльності.

Горлиці є своєрідним центром Лемківщини. Наразі точно окреслити, скільки тут мешкає лемків, неможливо внаслідок сильних процесів асиміляції. За прикладом не треба далеко ходити. Дівчина, з якою ми сиділи поруч в автобусі до Горлиць, розповіла, що до шістнадцяти років не знала, що має лемківське коріння. Почала цікавитися своїм походженням тільки тоді, коли шкільна вчителька, лемкиня, зауважила, що дівчина теж має лемківське прізвище.

«Багато людей і надалі бояться признаватися про свою належність до лемків, – говорить Наталя Гладик. – Депортаційні акції були такою величезною травмою для людей, що деякі нащадки того покоління дізнаються про походження предків тільки після їхньої смерті, часто випадково. Негативний стереотип українця, який цілеспрямовано створювався за часів комунізму, теж відіграв в цьому свою роль. І, на жаль, комуністам трохи вдалося цього досягти... Взагалі, бути іншим, аніж більшість, відрізнятися у чому б то не було – завжди непросто. Тому відбулася сильна асиміляція. На цьому тлі дуже важливим є те, що проводяться такі культурні проєкти як фестиваль «Лемківська ватра» в Ждині, що працюють культурні центри, зокрема, Центр культури імені Антонича та інші лемківські організації, які гуртують людей».

XI з'їзд Об'єднання лемків, в якому взяли участь 57 делегатів, обрав новий склад Головної ревізійної комісії, Товариського суду та Головної управи. До Головної управи Об'єднання увійшли 19 осіб, до нового складу президії – семеро. Очолив її Григорій Трохановський, його заступниками стали Стефан Клапик, Адам Вєв'юрка та Григорій Суханич. Наталя Гладик продовжить діяльність на посаді секретаря, обов'язки скарбника покладено на Стефана Лукачина, сьомим членом президії обрано Еміля Гойсака.

Григорій Трохановський, голова президії Об'єднання лемків:

«Ми маємо різні родинні, суспільні, робочі зобов'язання, але знаходимо час, щоб діяти в Об'єднанні. Я жартую, що бути лемком – то як хобі. Але то не так, ми є лемками постійно. Лемко – то вибір, який не залежить від тебе.

Попередні два роки дуже сильно вплинули на зміну наших планів, перевернули їх з ніг на голову. Тож про плани на майбутнє говоримо з обережністю. Зараз можу окреслити два пріоритети. Наша організація – це товариство, більшість людей діє в ній як волонтери, і так триває вже 30 років. Зараз я би намагався змінювати організацію на сучасний тип неурядової організації, щоб ми вміли шукати фінансування через гранти, могли утримувати штатних працівників, які потрібні і яких зараз немає. Це така мрія на майбутнє.

Щодо актуальних потреб – існує одна проблема, з якою треба вже зараз працювати. Ми є членом Європейської Федерації національних меншин, яка, як виявилося зараз, фінансується Угорщиною і діє проти держави України. І це проблема в теперішній ситуації війни. Тож ми повинні або вийти з цієї організації, або спробувати зсередини впливати на неї і змінювати її позицію, доносячи правду.

Варто додати, що в теперішній тяжкий для України час Об'єднання лемків активно допомагає вимушеним переселенцям, проводить збір коштів, медикаментів та іншої допомоги для України».

Ігор Василик, член Об'єднання лемків:

«З початком війни у всіх життя змінилося і досить сильно. Ми почали цим жити. Навіть не тільки наша меншина, але всі поляки взялися допомагати. Особисто я не можу відсторонитися. Спочатку взяв відпустку на роботі, допомагав на кордоні. Потім повернувся відпочити, аби відновити звичну роботу. Але не зміг. Хочу всю енергію і зусилля направити у важливу зараз роботу. Тому залишив свою працю в сфері IT в корпорації і буду працювати у волонтерській організації в Перемишлі. Знадобиться моє володіння англійською, польською, українською мовами. Маю на увазі серед іншого і психологічну підтримку. Люди бачитимуть, що тут теж є українці, діаспора, що їм допомагають і що вони не самі. Думаю, це важливо». ■

Світлана ЛАГУЗ

Фото авторки статті

eprasa.pl 606fd25d9d

ІНТЕРВ'Ю

Продовження з 5 сторінки

При будь-якій можливості російські солдати саботують накази або тільки роблять вигляд, що їх виконують. Їхня розвідка лежить, як і співпраця між різними типами військ. Армія повинна опиратися на нерозривне тріо: артилерія-танки-піхота і на якісну розвідку. В нормальних арміях спочатку розвідка вивчає територію, передає інформацію. Далі по визначених маршрутах іде піхота, яку прикривають танки. І в такий спосіб займає територію. В Україні ж російські танки їдуть навмання, піхота виносить пральні машини з хат, а артилерія ще й гатить по своїх же. По дорозі ще техніка губиться, бо військове керівництво не має над цим контролю. Це все більше схоже на кольоровий циганський табір, ніж на згруповану армію. З їх логістикою взагалі неможливо вести війну. Напрямок атаки вони заставляють бронетранспортерами, танками та потягами одночасно в такий спосіб, що ні пройти, ні проїхати. Потім колона в 60 кілометрів не може зрушити з місця. Через це керівники їздять на передову, щоб дізнатися, що там, в біса, коїться і гинуть. Дивно, що вони якось умудряються проїхати і привезти паливо, що також вдається не завжди. Тому їм завжди бракує якихось запасів. Та на цьому проблеми не закінчуються. Вони мають проблеми і через зв'язок. Спілкуються за допомогою мережі українських телеоператорів, бо із власними розробками не склалося. ЗСУ легко перехопити їх розмови. Українські спецслужби краще знають, що відбувається в росіян, ніж вони самі. Вони називають себе другою армією світу, але то хіба що з кінця. Довго ще світ сміятиметься з колон російської техніки, які можна було бачити на ґуґл-картах.

росія має перевагу в повітрі?

Вони мають перевагу в кількості вильотів на добу. В Україні їх від 15 до 50, а в росії близько 250. Сучасні радіолокаційні системи обсервації польотної зони залишилися в Україні ще з часів радянського союзу. Більшість західних виробників продукують системи нового типу в трьох частинах. Перший елемент – це мобільні наземні радари, які треба переставляти після того, як виявляють об'єкт у небі, щоб їх не викрили та не знищили. Друга – то мобільні повітряні, які обсервують об'єкти на малій висоті та попереджають про атаки на перший елемент. Третій елемент служить для передачі даних між першими двома в реальному часі, бо як спізниться хоч на секунду, то об'єкт в небі буде вже далеко. Таких систем Україні не вистачає.

Також є проблема з військовими аеродромами, частину яких знищили, а частину перенесли на цивільні аеродроми. Україна повинна лишити відкритими аеропорти та забезпечити їм потужну оборону. Все ж, росія не використовує свою перевагу в повітрі, бо 80 відсотків літаків зайняті тим, що нищать військову інфраструктуру. З точки зору військової стратегії, це приносить не користь армії, а тільки страждання людям. Російські винищувачі при цьому не одержують перемог в повітрі. Сучасних літаків вони не мають, а замінити знищені складно. І до війни їх виробляли по 30-50 на рік. Стільки ж уже втратили в Україні. Зараз взагалі не ясно, яким чином будуть викручуватися, бо більшість деталей були імпортними. В Україні вони можуть втратити всі свої літаки.

НАТО може закрити повітряний простір України? Як це виглядатиме практично?

Закриття неба можливе тільки в той спосіб, якщо НАТО передасть Україні винищувачів, які зробили ще в Радянському Союзі. На інших українські пілоти не вміють літати. Сучасні винищувачі мають суттєві відмінності від радянських, а тому, щоб навчитися літати на них, потрібно не менше кількох місяців. Найімовірніше, на час навчань Польща, Словаччина та Болгарія дадуть винищувачі МіГ-29. Ще з десяток винищувачів типу Су-25 є в останній. Це літаки радянського типу. Рішення про передачу літаків на стадії прийняття. Пілоти НАТО безпосередньо не літатимуть над Україною, а солдати не вступлять у війну. Позиція Америки така: «Дамо українцям все, що треба, але самі не втручатимемось, щоб не провокувати Третю світову війну». Думаю, то наймудріша позиція.

Чому Польща стала однією з країн, які найбільше допомагають Україні?

Мою машину вже кілька років ремонтує пан Віталій і робить це добре, швидко і дешево. Українці давно приїздять до Польщі на роботу, вступають в університети, вчать мову, інтегруються в суспільство. Стають значущою її частиною, і це добре. Тому ми не можемо стояти осторонь. Війна в Україні об'єднала і Польщу. Майже немає опозиції стосовно допомоги Україні зараз. До війни нависала небезпека створення осі з авторитарних лідерів – владіміра путіна, Ярослава Качинського, Реджепа Ердогана та Віктора Орбана. То був би найгірший сценарій для Польщі, але зараз уявити такий союз неможливо.

Але через це Польща стала ціллю номер два для путіна. Звучать погрози використання ядерної бомби на території Польщі. путін може віддати такий наказ?

путін знає, що якщо скине ядерну бомбу на Польщу, то росія перестане існувати. НАТО закидає її ядерною зброєю у відповідь. Навіть якщо буде такий наказ, то його саботують, адже це було б самогубством для росії.

Не всі лідери європейських країн підтримують Україну в тій мірі, в якій могли би, про що часто дорікає Володимир Зеленський. Бояться економічних наслідків, втрати електорату чи є й інші причини?

Влада демократичних країн не може ігнорувати інтереси суспільства. Частина європейців співчувають українцям, але не хочуть страждати через це. Думають: «чому мушу платити за паливо більше, якщо не винен у цій війні?». Лідери бояться втратити електорат. Крім того, щоб перейти на нові енергетичні носії, наприклад, нафту, потрібно домовитись з країнами Близького Сходу, підписати контракти, розбудувати нафтові термінали. Інфраструктурні і контрактові зміни вимагають багато часу. Найбільшим «гальмом» насправді є Франція. Суспільство там має дивні проросійські симпатії, що виникли відтоді, коли після Жовтневої революції багато російських емігрантів, серед яких переважно еліта, емігрували до Франції. З того часу для французів росіяни – це світлі, працьовиті й талановиті люди. Емманюель Макрон має зважати на це. Якщо він залишиться президентом, продовжуватиме обережно проводити свою політику підтримки України, якщо переможе Маріне Ле Пен, то це може закінчитися трагічно. Не виключаю, що Франція перемет-неться на сторону росії.

Увага світу зараз прикута до міст, які ЗСУ визволяють з-під російської окупації. Зґвалтовані жінки, вбиті діти та старі, розграбовані будинки: така звіряча поведінка шокує навіть в умовах війни. Яке взагалі може бути пояснення цьому?

Ідеологічна обробка провокує таку поведінку, яка вже стала частиною ментальності. Не можна говорити, що росіяни злі генетично. Радше їх такими виховують. 64-та бригада, яка творила звірства в Бучі, базується під Хабаровськом. В своєму гарнізоні вони так само ґвалтують, обкрадають цивільних і мародерствують. Серед російських солдат прокотилася хвиля самогубств. Виявилося, що їх керівництво знущалося з них, називало бидлом та забирало гроші. Коли ці солдати увійшли до України, то їм ніхто нічого не забороняв. Казали, що платити нормально ми не можемо, тому тут робіть, що хочете. Так само було і в кінці Другої світової війни. Коли моральний дух армії занепав, то солдатам сказали, що в Німеччині вони можуть робити, що заманеться. Були тисячі зґвалтованих німкень. Подібні речі можуть відбуватися тільки в суспільстві, вихованому в умовах тоталітаризму та пригноблення населення. Сучасна демократія полягає не у виборах, а в тому, що влада може програти. З будь-якого народу можна зробити цивілізоване суспільство завдяки правильним трансльованим цінностям. Це добре видно на прикладі країн пострадянського простору. До 1991 року всі люди були громадянами Радянського Союзу з подібною ментальністю. Та коли ланцюги впали, то українці пішли шляхом демократії, розбудови суспільства на цінностях родини та праці. Так само як і поляки, які з повоєнних часів тяжко працювали над відбудовою країни. Водночас із росіян ліпили народ з імперськими поглядами, сповнений ненависті до інших. Щоб це змінилося треба не менше кількох поколінь, які б клопітливо працювали над вичищенням країни від олігархії та корупції.

Коли закінчиться війна та чи поверне Україна Крим і Донбас?

Кінець війни залежить від того, чи зламається українська влада. І це можна буде зрозуміти, бо скільки можна дивитися на страждання власного народу. Вони не мають погоджуватися на менш вигідні умови. Якщо це трапиться, то про Донбас можна буде забути. Коли Україна отримає солідне озброєння, то вижене окупантів зі своєї території. Це може тривати до літа. В такому разі вже можна буде говорити і про Донбас. З Кримом складніше, бо якщо в Донбасі достатньо вигнати бандитів при владі, то в Криму інші настрої. На репарації від росії можна не чекати. В найкращому випадку можна сподіватися на відведення військ хоча б до тих територій, на яких вони були до весни 2021 року. Також росія має підписати зобов'язання не втручатися у внутрішньополітичні справи України та не перешкоджати вступу в НАТО. До цього переможного моменту НАТО, як і весь цивілізований світ, буде на стороні України. ■

Ірина ШЕВЧЕНКО

Фото з фейсбук-сторінки Міхала Фішера

Фонд Український Народний Дім у Перемишлі

Fundacja Dom Ukraiński w Przemyślu

ul. Kościuszki 5, 37-700 Przemyśl

PLN: 88 1600 1462 1838 9708 6000 0001

ПІДТРИМАЙ РЕМОНТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ В ПЕРЕМИШЛІ!

eprasa.pl 606fd25d9d

ПОДІЇ

«Натовп людей, море емоцій!»

Кількасот осіб 9 квітня взяло участь у спільному прибиранні парку в Кошаліні та інтеграційному пікніку на площі біля греко-католицької церкви. Такого зацікавлення акцією не сподівались навіть самі організатори.

– Ідея організації прибирання з'явилася у дівчини Олени з України, яка у Польщі живе вже кілька років і працює косметологинею. До неї прийшла клієнтка полька, яка почала не надто позитивно коментувати допомогу українцям. Тоді дівчина подумала, а чому б не організувати прибирання міста – таким заходом українці будуть мати можливість виявити свою вдячність полякам, – розповідає Дарія Антошко, голова товариства «Майстерня», до якого звернулася Олена. Подібні акції відбуваються в інших містах Польщі і всюди користуються великим зацікавленням. Дарія Антошко розповсюдила інформацію серед кошалінських неурядових організацій, які займаються допомогою Україні. Відгукнулися три – «Позаурядова лабораторія», «Встигнути з любов'ю» та Товариство дитячої дружби – й всі разом організували акцію прибирання.

Українці зустрілися у суботу на Староміській площі, звідки під синьо-жовтими прапорами пройшли до Парку поморських князів, щоб його прибрати. Акцію відвідало кілька сотень людей, які прибрали парк та подбали про зелені насадження міста. Результат роботи – кілька десятків мішків сміття, які забрало Підприємство міського господарства.

– Це чудова можливість для мене і моїх дітей погуляти на свіжому повітрі та познайомитися з іншими українцями. Позаяк фінансово не маємо змоги віддячити полякам за їхню допомогу, то можемо це зробити, прибираючи парк. Ми не сподівалися, що нас збереться аж так багато, і що атмосфера під час прибирання може бути такою піднесеною! Тому ще раз дякуємо усім, хто нам допомагає, – розповідали українці, які у Кошаліні знайшли притулок від війни.

– Цей день був настільки дивовижним, що аж важко описати! У нашій акції «Українці для Кошаліна!» взяло участь кілька сотень людей. Дуже зворушливе спільне прибирання міста, пікнік, розмови. Натовпи людей, море емоцій! Прекрасне відчуття спільноти! Ми також зібрали кілька сотень кілограмів їжі. Це був цінний прекрасний день! Незабутній! – написала у фейсбуці зразу після зустрічі Моніка Відоцька з «Позаурядової лабораторії».

Під час інтеграційної зустрічі старші мали можливість посмакувати український борщ та поїсти печені ковбаски, а діти насолоджуватися цукровою ватою чи тістечками. Були й аніматори, мотоциклісти, а отже радість і сміх дітей лунали голосно та довго... Діти, крім того, виготовляли святкові листівки для України.

– Ми розраховували, що прийде біля 300 осіб, а зібралося майже 700. Я сама була шокована, що аж стільки українців відгукнулося на наш заклик, а тому сказала: якщо хтось сумнівається, чи Україна переможе, то українці кожного дня доводять, що сила саме в народі. Ми переможемо, – каже голова товариства «Майстерня».

Того дня біженці мали нагоду поспілкуватися, побути разом та познайомитися одне з одним.

Хто потребує допомоги не лише матеріальної, а й психологічної, матимуть таку можливість: у підвалі греко-католицької церкви у Кошаліні щосуботи з 12:00 на них чекатимуть психологи та психіатри, які теж покинули Україну внаслідок російської агресії. А коли мами спілкуватимуться з лікарями, їхніми дітьми займуться волонтери. ■

Анна ВІННИЦЬКА
Фото надано організаторами

Ольштиняни вшанували Кобзаря

У греко-католицькому кафедральному соборі в Ольштині 10 квітня відбувся концерт, присвячений Тарасові Шевченку. Захід організувала парафія та міський гурток Об'єднання українців у Польщі.

▲ Ярема Боднар

Перед публікою виступили парафіяльний хор, дитячий ансамбль «Сузір'ячко», діти з Міжшкільного пункту навчання української мови та діти біженців, які опинилися в Ольштині. Свій талант також представили солісти: Марічка Притула (Запоріжжя), Анна Братіця (Київ), Ярема Боднар і Павло Герчак з Ольштина. У виконані артистів можна було почути «Боже великий, єдиний», «Реве та стогне Дніпр широкий», «На високій дуже кручі», «Заповіт», «Думи мої, думи мої», «Моє ім'я Україна» та інші.

Відкриваючи концерт, Петро Табака та Мирослава Четирба-Піщако, вчителі української мови і представники ОУП підкреслили, що твори Тараса Шевченка і він сам – це сила, яка завжди піднімала український дух. Так само є нині, коли Україна в боротьбі з агресором так відчайдушно виборює свою свободу: «Читаймо, шануймо і любімо духовного батька всіх українців», – закликала Мирослава Четирба-Піщако.

До глядачів звернувся і єпископ Ольштинсько-Ґданської єпархії Аркадій Трохановський. Він підкреслив, що болючий час війни не надихає до радості, але сам концерт вселяє віру в перемогу. «Дякую за цей концерт, що прозвучав, як молитва за Україну та перемогу України», – сказав владика Аркадій Трохановський. Він закликав до єдності, допомоги одне одному, особливо біженцям, і до творення «єдиної сильної української родини». ■

Григорій СПОДАРИК
Фото автора статті

▲ Парафіяльний хор

eprasa.pl 606fd25d9d

КУЛЬТУРА

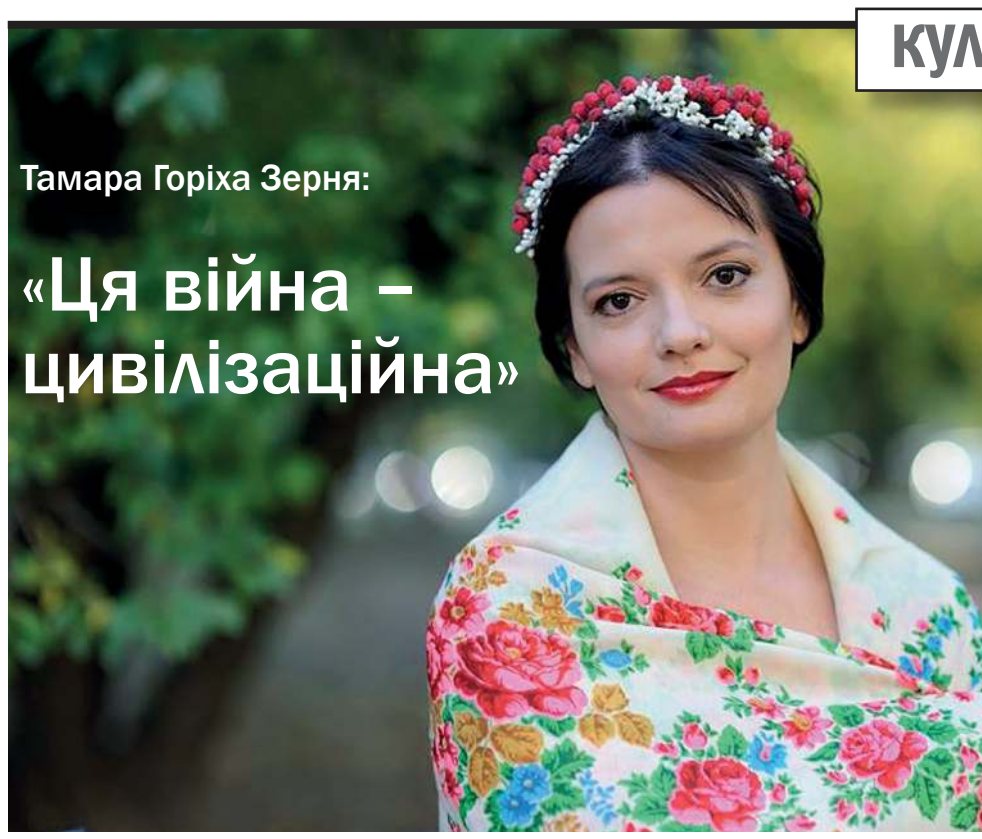

Тамара Горіха Зерня:

«Ця війна – цивілізаційна»

Українська письменниця, перекладачка й волонтерка розповідає про моральну перемогу над ворогом, необхідність відмежуватися від усього російського і про польський переклад її книжки «Доця».

На днях у Польщі надійшла у продаж книжка «Доця», яку відома волонтерка, журналістка й перекладачка Тамара Горіха Зерня (Тамара Дуда) написала у 2019 році на основі реальних подій. Сюжет роману розгортається під час російсько-української війни на Донбасі влітку 2014-го. В Україні дебютний роман авторки одразу ж здобув прихильність читачів і критиків, кілька разів перевидавався, а також був відзначений важливими літературними преміями: «Книга року ВВС – 2019» і спеціальною відзнакою журі «ЛітАкценту року – 2019».

Цього березня Тамара Горіха Зерня стала лауреаткою Національної премії України імені Тараса Шевченка, яку отримала за «Доцю». Звістку про це письменниця зустріла на волонтерському складі в Києві, де під звуки вибухів сортувала гуманітарну допомогу. Вона не покидає рідний Київ, волонтерить і вірить в перемогу України. Говорить: «Головне – вижити і відстояти Україну, все інше – потім».

Тамаро, як змінилося ваше життя з 24 лютого 2022 року? З чого тепер складається ваш день, хто переважає зараз – волонтерка, письменниця?

24 лютого мене розбудив чоловік (Святослав Бойко – український рок-музикант, фронтмен гурту «Широкий Лан», волонтер, учасник Майдану – прим. авт.) і сказав: «Тамаро, нас бомблять». Ми з ним відкрили вікно й почули вибухи дуже близько – живемо в ірпінському напрямі. В той момент у мене була та ж думка, що й в багатьох людей по всій країні: «Почалося».

Я була теоретично готова до цього. Мій чоловік одразу зібрався (він давно вже купив каску, бронежилет, форму), обняв малюка й пішов. А ми лишилися вдома. Я подзвонила своїм батькам і старшій дочці, щоб їхали до мене, щоб ми були разом в одному місці. Була загроза, що зараз на Київ буде велика атака – і ми просто загубимося й не зможемо знайти одне одного. Вони до мене приїхали, ми пережили перше бомбардування і першу повітряну тривогу. В нашому комплексі немає бомбосховища, але є підземний паркінг, де ми і сховалися.

Наступного ранку передзвонив Свят і сказав: «Тамаро, ти повинна вивезти дітей з Києва на Західну Україну». Я не стала сперечатися і дуже рада, що зробила це. Нам пощастило, що ми одразу націлилися на Західну Україну. Багато моїх знайомих зреагували інакше – вивезли дітей з Києва в прикиївські села і райони, на дачі або до батьків. Міркуючи так: якщо Київ стане об'єктом атаки, то в цих селах можна буде пересидіти. Але буквально через кілька днів ці маленькі села в Київській області були зайняті росіянами. І це неймовірні трагедії: досі люди не знають, що сталося з їхніми дітьми та рідними в окупації – де вони і як. Сотні людей загинули, намагаючись пробитися до своїх.

Я вивезла рідних, а сама повернулася до Києва. У нас є волонтерський склад, який запрацював з перших днів вторгнення. Його створили наші друзі, партнери і люди, які великою мірою задіяні саме у книговидавничому бізнесі. Наша волонтерська група називається «4.5.0». У нас два напрями роботи: один – допомога військовим амуніцією, а другий – гуманітарний. От саме на гуманітарному складі ми з моєю видавчинею Іриною Білоцерківською і працюємо. Сортуємо і зберігаємо продукти харчування, гігієнічні засоби, ліки. Все це виділяється для потреб ЗСУ, тероборони і спеціальних силових підрозділів.

Новина, що мені присвоїли Шевченківську премію за «Доцю», застала мене на цьому складі, я якраз перебирала гігантський оберемок картоплі. Її давно привезли, деяка картопля проросла і треба було обривати ці ріжки. У той день було багато повітряних тривог, прямо над нашим складом (а він у нас в церкві) збили російську ракету – і вибух був такої сили, що, сидячи за товстими стінами, мені здалося, що все зараз розвалиться. І тут мені кажуть: «Вітаємо лауреатку Шевченківської премії!».

Повномасштабна війна триває вже другий місяць, вона виснажує фізично й емоційно, але завжди є те, що тримає, дає сили. У вас це що?

Мене тримає усвідомлення, що буквально в цю хвилину, коли ми з вами говоримо, чоловіки й жінки, не шкодуючи життя, б'ються за мою свободу. Б'ються з росіянами, відвойовують нашу землю. Я дуже вдячна їм і вважаю великою честю для себе хоч щось зробити для допомоги цим людям.

Мене надихає і підтримує усвідомлення, що ми ж перемагаємо. Попри таку кількісну перевагу, попри те, що наш противник такий жорстокий, ми перемагаємо. Ми їх вже перемогли морально. На людському рівні, на рівні особистої правоти. Нам більше не потрібно доводити світові правоту України – вона стала самоочевидною, її всі бачать. Це історичні речі, і ми є свідками цього.

На днях у Польщі у продаж надійшла ваша «Доця». Про що вона передусім розповість польським читачам?

Книжка має кілька осей, кілька векторів, на яких тримається. Її можна читати і сприймати як документальну повість про конкретний період часу, про конкретні події в Україні. Це буде цікаво людям, які хотіли би дізнатися більше про російсько-українську війну, заповнити якісь свої прогалини у цій темі.

Також її можна читати як історію жінки, історію переможниці, людини, яка з перших сторінок книжки стартує з дуже невигідних позицій – особистих, життєвих, майнових, професійних. У всіх напрямках у неї фактично програш. І ця людина, перемагаючи власних демонів, долаючи власні страхи, вивільняє, проявляє найкращі свої риси і той потенціал, який, можливо, ніколи не відкрився би світові, якби не ці жахливі події довкола нас. Великою мірою це – і про Україну, і метафорично про конкретну людину.

На місці моєї героїні може уявити себе громадянка чи громадянин будь-якої країни. Тому що насамперед в книжці ідеться про жертовність, принциповість, хоробрість, здатність відстоювати своє переконання. А ще про любов, яка виявляється не на словах, а на ділі, яку не показують світові, але яка є такою сильною, що рятує людину від смерті.

Я упевнена, що поляки, які прочитають цю книжку, стануть ближчими до нас. Вони, можливо, побачать щось своє у цій історії, якісь свої виклики і перемоги, свої завдання. У вступній частині до книги я писала і продовжую про це говорити зараз, що це – не локальна війна, не якась маленька війна на сході України, це війна велика – цивілізаційна. І я не сумніваюся в тому, що вона охопить всю Європу. Що росіяни будуть намагатися робити диверсії, маніпулювати людьми, насаджувати свої інтереси, перекручувати і підтасовувати факти не тільки в Україні, а й по всій Європі. Так є зараз, і так відбуватиметься й надалі, якщо ми будемо занадто довірливими.

Наївність у мирний час можуть дозволити собі дуже небагато країн. У час війни наївність означає смерть. Якщо Європа не буде готовою, зокрема і морально, якщо у Європи залишаться ілюзії щодо росіян і росії, якщо вони будуть себе заспокоювати думкою, що з ними такого ніколи не станеться, то в мене є погана новина: вибухне саме у них. Саме їхні міста стануть об'єктами для бомбардувань, саме їхні люди стануть жертвами російської пропаганди, саме їхні вибори будуть перекручені і знівельовані завдяки російським грошам. Саме їхні діти принесуть із соцмереж ідеї, ігри, поведінку, яка зрештою знищить цілі сім'ї і цілі покоління.

Нам потрібно дуже добре знати свого ворога. І «Доця» якраз дає можливість прочитати про досвід людей, які у перших лавах зіткнулися з цим ворогом. Книга дає можливість зрозуміти, як все було, побачити цей досвід, адаптувати його і врахувати в побудові європейської системи колективної безпеки.

Якою є роль культури в такі переломні історичні моменти? російська армія бомбить театри, музеї, бібліотеки, школи, вбиває вчителів, вихователів... Це ж не випадково все. Що ми маємо робити зараз у культурному полі й що – на перспективу, коли переможемо?

Перше, що роблять росіяни на окупованих територіях – палять українські книжки, розстрілюють викладачів. Іще війна триває, ще чутно вибухи, ще на околицях палає, а вони вже заходять у школи й вимагають, щоби ті відкривали двері для українських дітей, але з новою російською програмою. Це означає, що росіяни дуже добре розуміють цінність і значення слова, культури, історії для перемоги. І вони розуміють, наскільки важливою є робота з дітьми і молоддю. Це те, за рахунок чого вони прагнуть виграти.

Тому нам після нашої збройної перемоги потрібно стати надзвичайно впертими і послідовними, непохитними і твердими у просуванні нашої української ідентичності, культурної політики. Ми повинні дуже пильно викорінювати російські впливи, викорінювати російське зерно, яке тут лишилося. Маємо прибирати зі шкільної програми будь-які натяки на те, що російська культура становить цінність, що російське слово має авторитет, що російська мораль існує як така. Ми зараз на власні очі бачимо, що там немає ні моралі, ні ідеології, ні якоїсь вищості, ні культури – нічого у них немає. Це – орда. Це – бідні, аморальні, надзвичайно жорстокі й абсолютно безпринципні люди, голодні люди, які не бачать іншого шляху для покращення свого життя, крім грабунку. Не наша місія їх перевиховувати і змінювати. Це неможливо. Вони можуть змінитися тільки зсередини, якщо раптом у них виникне така потреба чи бажання.

Але ми можемо вплинути на себе, можемо стати більш стійкими і невразливими. Для цього потрібно позбутися російського впливу з нашого ефіру. Необхідно прибирати їхні голоси, слід взагалі припинити практику прислухатися до росіян, цікавитися їхньою думкою, залучати їхніх експертів й авторитетів. Нам про росію потрібно знати лише одне – це ворожий для нас народ. Не політичний устрій, не політики, не один путін, а весь народ. Нам потрібно справді зводити величезну стіну на кордоні і зводити таку ж стіну у своїй свідомості. Відгороджуватися від них мовою, піснями, шкільною програмою, розрубувати всі згадки про якусь спільну історію. Немає у нас спільної історії, у нас є історія взаємодії агресора і того, на кого спрямована ця агресія.

Чи буде наступна книга?

Після «Доці» у мене вийшла книга «Принцип втручання». Вона більш літературна, це детектив. Але ця книга теж про сучасну Україну і про наше життя. Чи буду я ще писати? Наша програма мінімум зараз – вижити. Програма максимум – зберегти себе емоційно й морально. Зберегти своїх дітей, батьків, родину. Дочекатися чоловіка з війни. Зібрати себе докупи після цього досвіду, відпочити якось.

Я впевнена, що через кілька років ті, хто виживе, писатимуть і говоритимуть, творитимуть на благо України. Якщо я буду серед цих людей – я, звісно, писатиму. Бо це важливо для України, для нашої культури, це наш маленький внесок, наша маленька цеглина в стіну нашого дому. Але все це – після перемоги. ■

Марія СЕМЕНЧЕНКО

Фото з фейсбук-сторінки героїні статті

eprasa.pl 606fd25d9d

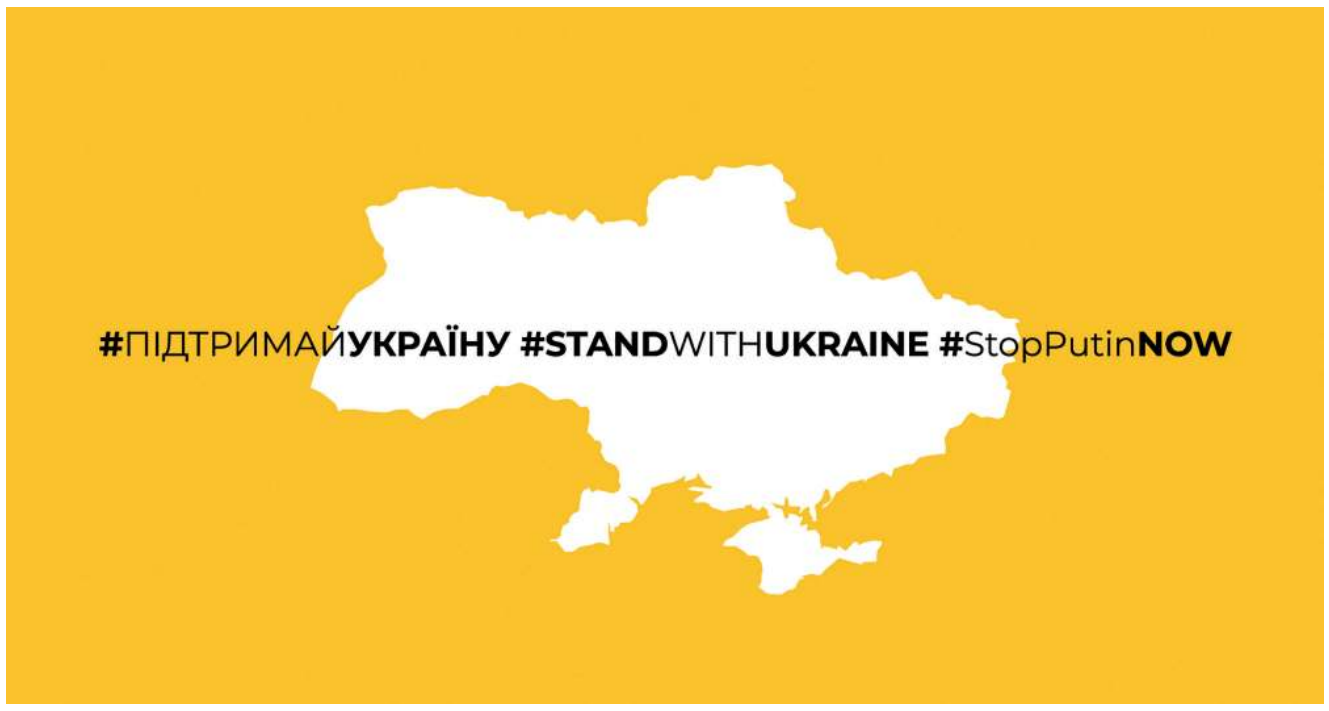

Chcesz pomóc Ukrainie, a nie wiesz jak?

Ваші знайомі питають, як можна допомогти Україні зараз? Ми зібрали кілька інституцій і організацій, які варто підтримати. Подаємо польською мовою, щоб ви могли показати їх друзям-полякам.

Związek Ukraińców w Polsce (ukraincy.org.pl) zbiera pomoc finansową na rzecz Ukrainy oraz pomoc uchodźcom wojennym z Ukrainy. Nie zbieramy innej pomocy humanitarnej (odzież, pożywienie, środki medyczne).
Pomóż Ukrainie wpłacając darowiznę na wydzielony rachunek bankowy:
Związek Ukraińców w Polsce Zarząd Główny, ul Kościeliska 7, 03-614 Warszawa
Konto PLN: **PL 91 1160 2202 0000 0005 1892 0357**
Konto EURO: **PL 03 1160 2202 0000 0005 1909 3922**
Konto USD: **PL 56 1160 2202 0000 0005 1909 4617**
BIC/S.W.I.F.T.: BIGBPLPWXXX
Bank Millennium S.A., ul. Stanisława Żaryna 2a, 02-593 Warszawa
Z dopiskiem Pomoc Ukrainie!

Ściśle współpracujemy z **Ukraińskim Domem** w Warszawie: ukrainskidom.pl.
Na tej stronie można: ■ zgłosić realną pomoc uchodźcom ■ zgłosić swój udział jako wolontariusz ■ przekazać pieniądze na pomoc Ukrainie lub uchodźcom
Ukraiński Dom: całodobowa gorąca linia +48 727 805 764
Darowizny można dokonać w formie przelewu na podany nr konta:
Fundacja „Nasz Wybór" ul. Zamenhofa 1, 00-153 Warszawa
PL 39 1440 1387 0000 0000 1295 6509 Swift: BPKOPLPW

#RAZEM_POMÓŻMY_UKRAINIE – Szczeciński oddział Związku Ukraińców w Polsce prowadzi zbiórkę i apeluje o wsparcie do wszystkich chętnych osób.
Nr konta: **20 1090 1492 0000 0001 4312 2731** z dopiskiem „dla rannych" lub „dla dzieci".

Komitet Społeczny „Razem z Ukrainą", ul. Leśna1, 11-200 Bartoszyce
Nr rachunku **35 2030 0045 1110 0000 0338 2350**

Fundacja UNITERS (United Volunteers) – apteczki, leki, środki pierwszej pomocy, kamizelki kuloodporne – zrzutka.pl/dlaukrainy
NIP: 5242913528 KRS: 0000881474 PLN **PL: 55 1090 1841 0000 0001 4887 5552**

Narodowy Bank Ukrainy zdecydował o otwarciu specjalnego konta do zbierania funduszy na wsparcie Sił Zbrojnych. Decyzja ta została podjęta w związku z wprowadzeniem w Ukrainie stanu wojennego i zbrojną agresją Federacji Rosyjskiej.
Szczegóły oficjalnego konta specjalnego **UA843000010000000047330992708**:
Konto jest wielowalutowe.
Konto PLN:
BENEFICIARY: National Bank of Ukraine
BENEFICIARY BIC: NBUA UA UX
BENEFICIARY ADDRESS: 9 Instytutska St, Kyiv, 01601, Ukraine
ACCOUNT NUMBER: **PL91113000070080239435200002**
BENEFICIARY BANK NAME: Bank GospodarstwaKrajowego
BENEFICIARY BANK BIC: GOSKPLPW
BENEFICIARY BANK ADDRESS: Al. Jerozolimskie 7, 00-955 Warszawa, Polska (temporary address: Chmielna 73, 00-801 Warszawa, Polska)
PURPOSE OF PAYMENT: for ac 47330992708

Come back alive. Organizacja w Ukrainie, która współpracuje bezpośrednio z dowództwem i personelem jednostek wojskowych, kupuje kamery termowizyjne na podczerwień, gogle noktowizyjne, opatrunki hemostatyczne itp.
IBAN Code (Euro) **UA093052990000026004025029786**
IBAN Code (US Dollars) **UA173052990000026009035028620**
JSC CB „PRIVATBANK", 1D HRUSHEVSKOHO STR., KYIV, 01001, UKRAINE
Bank SWIFT-Code PBANUA2X

Ельблонзький відділ Об'єднання українців у Польщі запрошує на

54-й Дитячий фестиваль української культури,

який відбудеться **21-22 травня 2022 року** в залі театру ім. Олександра Севрука в Ельблонзі (вул. Театральна 11).

Заявки про участь дітей слід надсилати до 30.04.2022 р. на електронну пошту – mirek.prytula@wp.pl
У заяві слід подати кількість дітей та прізвище вихователя, а також e-mail та номер телефону.
Час виступу кожної групи – не більше 10-15 хв. Організатори залишають за собою право до скорочення програми.
Також забезпечують нічліги і харчування. Приїзд – за власні кошти.
Додаткова інформація – за телефонами: 602-644-779 (Іванка Шмигельська), 605-295-005 (Мирослав Притула).

Організатори

Великдень 2022

Нерозумній москальській дичині

Боже, сон біленький,
місяць в Україні «червоненький».
москалю нещасний!
Чому руйнуєш Україну?
Чому синів своїх здаєш на руїну?
У Маріуполі Христос воскресне
і волю принесе.
москалі – дикі монгольські сини,
шістнадцятого століття уми,
душегубні, нещасні.
Ви православні?
Секто фашистська!
Не можна-бо служити Богу та дияволу.
Христос воскресне!
У терпінні, але вільна воскресне Україна
від москальсько-монгольської дичини!!!
Слава Україні!

Олександр Маслей

Об'єднання лемків
Бажає Вам, православні ієрархи,
хороших передумань
тут у Польщі.
А там в Україні,
визвольних днів.
Най Воскреслий Христос
Вас укріпить.
Христос Воскрес!
Воістинно Воскрес!

Ілюстрація на 1 сторінці – Олени Цікуй

Наше Слово

Adres: Redakcja "Nasze Słowo", ul. Kościeliska 7, 03-614 Warszawa,
tel.: prenumerata i reklama – tel./fax 22 677-88-10,
redaktor naczelny – 22 677-88-11, sekretarz redakcji – 22 677-84-46,
redakcja – 22 677-84-45.

E-mail: redakcja@nasze-slowo.pl, prenumerata@nasze-slowo.pl, ogloszenia@nasze-slowo.pl

Internet: www.nasze-slowo.pl

Kolegium Redakcyjne: Khrystyna Zanyk, Piotr Tyma, Paweł Łoza, Tetiana Daniuchenko, Anastazja Krawczuk, Daryna Popil.
Zespół redakcyjny: redaktor naczelny – Khrystyna Zanyk, **zastępca redaktora naczelnego –** Paweł Łoza, **sekretarz –** Tetiana Daniuchenko, **redaktorzy –** Igor Szczerba (Warszawa), Anna Winnicka (Koszalin), Grzegorz Spodarek (Kętrzyn), Katarzyna Komar-Macyńska (Przemyśl), **redaktor stylistyczny –** Olga Rusina, **redaktor techniczny –** Olga Michaluk, **prenumerata, reklama –** Łesia Korostatewycz.
Współpracownicy: Anastazja Krawczuk (Warszawa), Stefan Migus (Olsztyn), Piotr Andrusieczko (Kijów), Bogdan Tchórz (Górowo Iławeckie), Ludmiła Łabowicz (Białystok), Oksana Kulczewycz (Legnica), Jerzy Gawryluk (Bielsk Podlaski), Olena Humeniuk (Kijów), Adam Wiewiórka (Legnica), Daryna Popil (Warszawa), Oleksandra Iwaniuk (Warszawa), Zhanna Kuznietsova (Kijów), Ivanna Kyliushyk (Warszawa), Svitlana Melnyk (Kraków), Ivan Kysloshchuk (Lublin), Władysław Graban (Krynica Zdrój), Piotr Wirchniański (Gładyszów).

Wydawca: Związek Ukraińców w Polsce, ul. Kościeliska 7 03-614 Warszawa,
tel.: 22 679-96-77 (sekretariat),

E-mail: sekretariat@ukraincy.org.pl, biuro@ukraincy.org.pl

Internet: http://ukraincy.org.pl

Fotoskład: Redakcja „Nasze Słowo"
Druk: Drukarnia „Efekt". **Nakład** 2300 egz.
Pismo dofinansowano ze środków dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji
Związek Ukraińców w Polsce, ul. Kościeliska 7, 03-614 Warszawa

Konto bankowe dla wpłat w PLN:
47 1160 2202 0000 0000 5515 6292

Konto bankowe dla wpłat w EURO, CAD:
IBAN: PL47 1160 2202 0000 0000 5515 6292
BIC/S.W.I.F.T.: BIGBPLPWXXX
Bank Millennium S.A., ul. S. Żaryna 2a, 02-593 Warszawa

Konto bankowe dla wpłat tylko w USD:
IBAN: PL20 1160 2202 0000 0000 5515 6196
BIC/S.W.I.F.T.: BIGBPLPWXXX
Bank Millennium S.A., ul. S. Żaryna 2a, 02-593 Warszawa

ISSN 027-8254

Poglądy autorów publikacji nie zawsze są zbieżne z poglądami redakcji.
Za wiarygodność faktów odpowiadają autorzy.
Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania, skracania i zmiany tytułów. Koresponduje z czytelnikami tylko na łamach tygodnika.
Rozpowszechnianie materiałów z „Naszego Słowa" wyłącznie za zgodą redakcji.

Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie ponosi odpowiedzialności.
„Nasze Słowo" dostępne jest w oddziałach Poczty Polskiej, w kioskach RUCH-u, w wybranych EMPiK-ach oraz w wydaniu internetowym www.eprasa.pl/news/nasze-slowo.

Prenumerata realizowana przez RUCH S.A.:
Zamówienia na prenumeratę można składać bezpośrednio na stronie www.prenumerata.ruch.com.pl
Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: prenumerata@ruch.com.pl lub kontaktując się z Centrum Obsługi Klienta „RUCH" pod numerami: 22 693 70 00 lub 801 800 803 – czynne w dni robocze w godzinach 7^{00} – 17^{00}.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autora/ów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Статті виражають точку зору авторів і не можуть уособлювати офіційну позицію Міністра внутрішніх справ та адміністрації.

eprasa.pl 606fd25d9d